

รายงานวิจัย

เรื่อง

ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ
สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

Life and Ministry of Local Churches in the Northern Suburb Area

Belonging to the 1st District Church of the Church of Christ in Thailand

โดย

มานิตย์ มณีวงศ์

สุคนธ์รัชนี ปัญญา

รายงานวิจัย ฉบับที่ 281

ปี พ.ศ. 2555

มหาวิทยาลัยพายัพ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย		
ชื่อคณะผู้วิจัย	ศาสตราจารย์มานิตย์ มณีวงศ์ สุคนธ์รัถย์	มณีวงศ์ ปัญญา	หัวหน้าโครงการ ผู้วิจัยร่วม
พ.ศ.	2555		

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์คุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 บนรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ได้รับมาจากสมาชิกคริสตจักรสิบพระพร คริสตจักรพระพรชัยและคริสตจักรศรีงาม จำนวน 134 คน รวบรวมข้อมูลโดยการทบทวนเอกสาร ใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า คริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 เป็นชุมชนของผู้ที่เชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ ที่มีคุณลักษณะชีวิตสอดคล้องกับคุณลักษณะชีวิตคริสตจักรตามหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์ คือ เป็นประชากรของพระเจ้า เป็นพระกายของพระคริสต์ เป็นพระวิหารของพระเจ้าและเป็นครอบครัวของพระเจ้า นอกจากนี้คริสตจักรเหล่านี้ยังได้ดำเนินพันธกิจหลักของคริสตจักรครบถ้วนทั้ง 5 พันธกิจ คือ พันธกิจการสั่งสอนบ่มเพาะ สร้างและพัฒนาคุณลักษณะชีวิตคริสเตียนให้เป็นสาวกแท้ของพระเยซูคริสต์ พันธกิจการนมัสการยกย่องถวายเกียรติแด่พระเจ้า พันธกิจการสามัคคีธรรม พันธกิจการรับใช้ผู้คนในสังคมและพันธกิจการประกาศพระกิตติคุณ โดยพันธกิจที่ประสบความสำเร็จ คือ พันธกิจการสามัคคีธรรม พันธกิจการนมัสการยกย่องถวายเกียรติแด่พระเจ้าและพันธกิจการรับใช้ผู้คนในสังคม ส่วนพันธกิจที่ต้องพัฒนา คือ พันธกิจการสั่งสอนบ่มเพาะสร้างและพัฒนาคุณลักษณะชีวิต คริสเตียนให้เป็นสาวกแท้ของพระเยซูคริสต์ พันธกิจการประกาศพระกิตติคุณและพันธกิจการนมัสการยกย่องถวายเกียรติแด่พระเจ้า ดังนั้นคริสตจักรท้องถิ่นชานเมืองเหล่านี้ควรแสวงหาแนวทางในการพัฒนาพันธกิจเหล่านี้มากเป็นพิเศษ

นอกจากนั้น ผลการวิจัยพบว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตและ การทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 คือ คริสตจักรกำลังถูกคุกคามจากกระแสสังคมแบบวัตถุนิยมและบริโภคนิยม และคริสตจักรขาด งบประมาณและเครื่องมือในการบ่มเพาะ สร้างสมาชิกให้เป็นสาวกแห่งพระเยซูคริสต์

ด้วยเหตุนี้ คริสตจักรควรแสวงหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำ พันธกิจที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ดังกล่าวเพื่อที่ผู้คนในชุมชนคริสตจักรท้องถิ่นใน เขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 จะมีคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจที่ สอดคล้องกับหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : คริสตจักรท้องถิ่น ชีวิตคริสตจักร พันธกิจคริสตจักรท้องถิ่น คริสตจักรท้องถิ่นในเขต พื้นที่ชานเมือง สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ABSTRACT

Topic : Life and Ministry of Local Churches in the Northern Suburb Area
Belonging to the 1st District Church of the Church of Christ in Thailand

Researchers : Rev. Manit Maniwong
Sukonrak Panya

Year : 2012

This study is a basic research that aims to examine characteristics and ministries of the Local Churches in the Northern Suburb Area Belonging to the 1st District Church of the Church of Christ in Thailand on the basis of biblical and theological understanding of the church. Data is taken from 134 members of three churches: Seubpraporn Church, Prapornchai Church and Sri-gnam Church. Methodology consists of literature review, questionnaire, focus groups, and interview.

From this research, it is found that the Local Churches in the Northern Suburb Area are a community of believers whose lives reflect characteristics of the church according to the biblical and theological teaching. In addition, the church has five basic ministries: disciple making, worship, fellowship, service and evangelism. Among these ministries, the churches are successful in ministries of fellowship, worship, and service, but the churches should improve ministries of disciple making, evangelism and worship.

It is also found that there are two main factors that influence the churches' life and ministries. Firstly, the churches are threatened by materialism and consumerism. Secondly, the churches lack process and tools in the nurture of church members to become real disciples of Jesus Christ.

Therefore, the churches should seek ways to develop life and ministries that can adequately respond to this situation so that people in this community will have lives and ministries that are in accordance to the Bible and Christian theology.

Key Words: local church, life of local church, ministry of local church, local church in suburb area, the Church of Christ in Thailand

PAYYAP UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

โมทนาพระคุณพระเจ้าที่ทรงนำคณะผู้วิจัยให้ดำเนินการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รายงานการวิจัยเรื่อง ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สำเร็จได้ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็นและกำลังใจ

ขอขอบคุณศิษยาภิบาล คณะธรรมกิจ คณะกรรมการแผนกต่าง ๆ และสมาชิก คริสตจักรสี่พระพร คริสตจักรพระพรชัยและคริสตจักรศรีงาม ซึ่งเป็นตัวแทนของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ที่อนุญาตคณะผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยในคริสตจักร พร้อมทั้งให้ความร่วมมือและการช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ปกครอง ดร.ประสิทธิ์ พงศ์อุดม ผู้วิจารณ์งานวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ปกครอง ดร.ประสิทธิ์ พงศ์อุดม ผู้ปกครอง ดร.ประเวศน์ คิคอ่าน และ ศาสนาจารย์สมนึก จาริเพ็ญ คณะกรรมการประเมินงานวิจัยฉบับ(ร่าง)

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.พิกุล นันทชัยพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เครื่องมือวิจัย อีกทั้งได้กรุณาช่วยเหลือคณะผู้วิจัยในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ในทุกขั้นตอน

ขอขอบพระคุณ ผู้นำคริสตจักรทุกระดับ/หน่วยงาน/สถาบัน ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ปกครองระวี บัวเย็น ปลัดสำนักเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการนำเสนอผลการวิจัยเบื้องต้น ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำคำแนะนำของท่านมาปรับปรุง รายงานการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.รักษ์ พรหมป่าลิต รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทยบริการ/ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย บุคลากรของสำนักวิจัยทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทุกท่านของวิทยาลัยพระคริสต์ธรรม แมคกิลวารี ที่ได้อุทิศตนปรนนิบัติรับใช้พระเจ้า เป็นผู้รับใช้พระเจ้าที่พึงประสงค์และเป็นแบบอย่างแก่ชุมชน ผ่านทั้งทางการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน และผ่านการรับใช้ผู้คนในคริสตจักรและสังคม รวมทั้งยังให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ สมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน
กระตุ้นเตือน และเป็นกำลังใจตลอดมาให้ผู้เขียนจัดทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้

ศาสตราจารย์ มานิตย์ วนฉวีวงศ์

นางสุคนธ์รัถษ์ ปัญญา

วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2555

PAYAP UNIVERSITY

คำนำ

วิทยาลัยพระคริสตธรรมเมคกิลวารีเป็นสถาบัน (และชุมชนของผู้เชื่อ) ที่มุ่งมั่นเสริมสร้างผู้รับใช้พระเจ้าเพื่อคริสตจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ที่นำการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชีวิตจิตวิญญาณและพันธกิจของคริสตจักร ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคม บนรากฐานพระกิตติคุณ

วิทยาลัยพระคริสตธรรมเมคกิลวารี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อฝึกฝนผู้รับใช้ให้มีความรู้ความเข้าใจ ด้านคริสตศาสนศาสตร์อย่างลึกซึ้ง มีวุฒิภาวะทางด้านจิตใจ จิตวิญญาณ และมีทักษะ ความสามารถในการทำพันธกิจ อีกทั้งเป็นผู้รับใช้ตามแบบอย่างของพระเยซูคริสต์ในคริสตจักรและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์
2. เพื่อฝึกฝนผู้รับใช้ให้สามารถเปลี่ยนแปลง พัฒนาคริสตจักรและสังคมบนรากฐานพระกิตติคุณ
3. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัย จัดการองค์ความรู้ทางคริสตศาสนศาสตร์ พร้อมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาคริสตจักรและสังคมอย่างต่อเนื่อง

คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการค้นคว้าวิจัยและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้ขึ้น เพื่อตอบสนองต่อปณิธานและวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยพระคริสตธรรมเมคกิลวารี ดังกล่าว คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับมวลสมาชิกของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 และคริสตจักรอื่นๆ ในประเทศไทยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันคริสตศาสนศาสตร์ในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงกระบวนการเสริมสร้างผู้รับใช้พระเจ้าเพื่อคริสตจักร และเป็นประโยชน์สำหรับสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในการกำหนดนโยบายสำหรับคริสตจักรท้องถิ่นในประเทศไทยที่อยู่ในพื้นที่เขตชานเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
คำนำ	ช
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ณ
ความหมายของคำย่อ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 โจทย์หรือคำถามวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความหมายของคริสตจักร	6
2.2 ชีวิตคริสตจักร	6
2.3 พันธกิจหลักของคริสตจักร	9
2.4 สรุป	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
3.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	14
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	19

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักรท้องถิ่น	20
4.2 สถานการณ์เกี่ยวกับการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น	32
4.3 ภาพรวมเรื่องระดับความสำเร็จและความต้องการการพัฒนา เกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น	40
4.4 ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จและความต้องการการพัฒนา เกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรจำแนกตามพันธกิจหลัก	84
5 ประการของคริสตจักร	

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย	142
5.2 ข้อเสนอแนะ	152

บรรณานุกรม	155
ภาคผนวก ก แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักร	156
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร	161
ประวัตินักวิจัย	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	13
ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	13
ตารางที่ 3.3 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่ม/คณะต่าง ๆ	14
ตารางที่ 3.4 การนำพันธกิจทั้ง 5 พันธกิจมาแยกเป็นประเด็นคำถาม	15
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาพรวมชีวิตและการร่วมรับใช้ในพันธกิจของสมาชิกคริสตจักร	25
ตารางที่ 4.2 สถานการณ์เกี่ยวกับการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น	32
ตารางที่ 4.3 ระดับความสำเร็จและต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรสี่พระพร	41
ตารางที่ 4.4 ภาพรวมระดับความสำเร็จและต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรสี่พระพร	50
ตารางที่ 4.5 ระดับความสำเร็จและต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรพระพรชัย	55
ตารางที่ 4.6 ภาพรวมระดับความสำเร็จและต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรพระพรชัย	64
ตารางที่ 4.7 ระดับความสำเร็จและต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรศรีงาม	70
ตารางที่ 4.8 ภาพรวมระดับความสำเร็จและต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรศรีงาม	79
ตารางที่ 4.9 สรุปภาพรวมชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ 1 ซานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1	85

คำอธิบายอักษรย่อ

คำย่อ	คำเต็ม
ทจ.	คริสตจักร
ลศ.	ครูศาสนา
มน.	มัคนายก
ผป.	ผู้ปกครอง
ศจ.	ศาสนาจารย์
ศบ.	ศิษยาภิบาล
อ.	อาจารย์

PAYAP UNIVERSITY